

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌԻ ԾԱՐԶ

ՈՒՌՈՒՏ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔ

2016-2019թթ ՍՈՑԻԱԼ- ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ
ՈւՌՈՒՏ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Հայաստանի Հանրապետություն
Լոռու մարզ, Ուռուտ համայնք
հեռ. 0256 6 07 08

ՈՐՈՇՈՒՄ թիվ 22
25 նոյեմբեր 2015թ

Ուռուտ համայնքի սոցիալ տնտեսական զարգացման քառամյա ծրագիրը
հաստատելու մասին

Ղեկավարվելով ՏԻՄ օրենքի 16-րդ հոդվածի 2 կետի պահանջներով
Համայնքի ավագանին որոշում է.

1. Հաստատել համայնքի 2016-2019թթ սոցիալ տնտեսական զարգացման քառամյա ծրագիրը:
2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական զարգացման քառամյա ծրագիրը ուժի մեջ է մտնում 2016թ հունվարի 1-ից:
3. Ուժը կորցրած ճանաչել <<Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագիրը հաստատելու մասին>> 12.12.2011թ թիվ 19 որոշումը:

Ավագանու անդամ	կողմ	դեմ	ձեռնպահ
Բարսեղյան Շամիր			
Գաբրիելյան Ասուն			
Պապյան Հարություն			
Պապյան Գեղամ			
Ջուլիակյան Մանվել			

Համայնքի ղեկավար

Ս. Ջուլիակյան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
1. Համայնքի իրավիճակի բնութագրում, վերլուծություն և գնահատում.....	5
2. Համայնքի տեսլականի, ռազմավարության և ՀԶԲԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանում.....	19
3. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերի ու միջոցառումների ներկայացում.....	21
4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի վերլուծում, գնահատում և կանխատեսում....	23
5. Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջնահերթությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և ամփոփում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթայթման հնարավորությունների ներկայացում.....	28
6. Համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի, շինությունների և հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրը.....	63
Եզրափակում.....	64
Հավելված 1. Համայնքի հիմնական ցուցանիշների սահմանում և գնահատում.....	66

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Լոռու մարզի Ուռուտ գյուղական համայնքի 2016-19թթ. զարգացման քառամյա ծրագիրը (ՀԶԲԾ) մշակվել է՝ հիմք ընդունելով <Տեղական ինքնակառավարման մասին> ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-երի) իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶԲԾ-ի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը:

ՀԶԲԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքում առկա ենթակառուցվածքները և մատուցվող ծառայությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ոիսկերը):

Համայնքի հողերի կարգերը բարձր է, բարձր է նաև հողի հարկը: Բնակչության անվճարունակության պատճառով տարիներ շարունակ կուտակվել է հողի հարկը: Ելնելով այդ իրողությունից ՏԻՄ-ը ի վիճակի չի իրականացնել օրենքով իրեն վերապահված լիազորություններն ամբողջ ծավալով և բոլոր ոլորտներում: Այդ պատճառով սույն ՀԶԲԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶԲԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ոիսկերը), որոնց կառավարման համար նախատեսվել են որոշ գործողություններ ու միջոցառումներ:

Համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի նորընտիր ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով աստիճանաբար բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀԶԲԾ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարին կից գործող խորհրդակցական մարմինը՝ ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶԲԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶՔԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով ՀԶՔԾ-ի մշակման չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը: Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը՝ առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀԶՔԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ-վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀԶՔԾ-ի 2-րդ բաժնում սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, զարգացման ռազմավարությունը և սույն ՀԶՔԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀԶՔԾ-ի 3-րդ բաժնում ներկայացվում են պետության, միջազգային և տեղական դոնոր, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք չորս տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, գործողությունները և միջոցառումները:

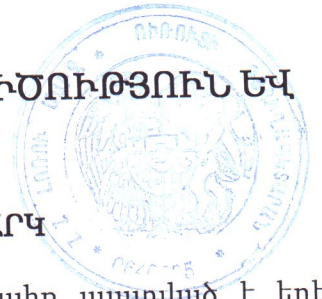
ՀԶՔԾ-ի 4-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերտներ, փոխառու միջոցներ)՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք չորս տարիների եկամտային ցուցանիշները:

ՀԶՔԾ-ի 5-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը՝ ելնելով համայնքի իրավիճակի գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀԶՔԾ-ի հիմնական նպատակներից: Բաժնում ձևակերպվել և ամփոփվել են ՀԶՔԾ-ում ներառվող ոլորտային ծրագրերը՝ օգտագործելով ծրագրերի կազմման օրինակելի ձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն՝ ըստ գալիք չորս տարիների:

ՀԶՔԾ-ի 6-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրն՝ ըստ տարիների:

ՀԶՔԾ-ի եզրափակումում ներկայացվում են համառոտ մոտեցումներ՝ ՀԶՔԾ-ի իրականացման, մշտադիտարկման (մոնիթորինգի), վերահսկման և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման և քննարկման, ՀԶՔԾ-ում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարման, քննարկման և հաստատման գործընթացների վերաբերյալ:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

Ուռուտ գյուղը հիմնադրվել է 19-րդ դարի սկզբին : Գետափը պատված է եղել ուռենիներով , որի պատճառով գյուղը և գետը անվանվել է Ուռուտ:Գյուղը փոխված է <<Մեծ Քար >> կոչվող սարի լանջին 2կմ երկարությամբ: Կողքով հոսում է Ուռուտ գետը : Գյուղի արևելյան մասում է գտնվում եկեղեցին , իսկ հարավ-արևմտյան մասում է գտնվում <<Սուրբ Սարգիս >>մատուռը, որի շրջակայքը 2011թ-ին բարեկարգվել է ,ծառատնկվել և ցանկապատվել է բարերար Միքաել Ղարաքեշիշյանի միջոցնորով :Գյուղը գտնվում է ծովի մակերևույթից 1450մ բարձրության վրա:

Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է, ամռանը՝ զով: Գյուղում հաճախակի են անձևոտ,կարկտային ,երաշտի տարիները, որից շատ տուժում են գյուղատնտեսությամբ զբաղված գյուղացիները:

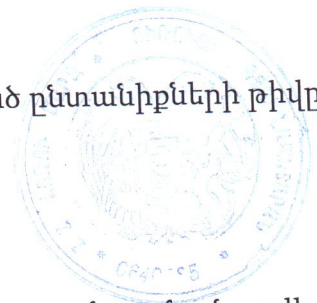
Գյուղը ապահովված է խմելու ջրով 60-80%-ով :Խմելու ջուրը մատակարարում է <<Հայջրմուկոյուղի>>ՓԲԸ-ը Ստեփանավանի տեղամասը : Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 2826.0հա, հեռավորությունը մայրաքաղաքից՝ 180 կմ, մարզկենտրոնից՝ 45 կմ, տարածաշրջանային կենտրոնից՝ 7 կմ: Համայնքն իր վարչական սահմաններով սահմանակից է Ստեփանավան քաղաքային և Բովաձոր,Լեջան , Սվերդլով գյուղական համայնքներին:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի բնակչության թիվը կազմում 1147մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 573 և կանայք՝574: Բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմն այսպիսին է՝

- 0-6 տարեկան -111 մարդ
- 7-17 տարեկան – 136 մարդ
- 18-63 տարեկան – 773 մարդ
- 64 և ավելի տարեկան – 127 մարդ
- կենսաթոշակառուների թիվը – 145 , այդ թվում տարիքային և աշխատանքային թոշակառուներ՝ 112մարդ
- հաշմանդամներ - 33 մարդ, այդ թվում մանկուց հաշմանդամներ՝ 3 մարդ
- միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ – 6 մարդ
- աշխատունակներ –701մարդ
- զբաղվածներ –618մարդ
- գործազուրկներ – 144 մարդ, այդ թվում գրանցված՝ 15 մարդ, չգրանցված՝ 129 մարդ
- տնային տնտեսությունների թիվը –286
- ընտանիքների թիվը -313

- ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում հաշվառված ընտանիքների թիվը - 41, այդ թվում նպաստառու ընտանիքների թիվը՝ 36:

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

2015թ. Հունիսին կայացած ՏԻՄ-երի ընտրությունների արդյունքում ընտրվել են համայնքի ավագանին՝ բաղկացած 5 անդամից, և համայնքի ղեկավարը, որը կազմավորել է համայնքի աշխատակազմը՝ բաղկացած 7 աշխատակցից: Ստորև բերվում է համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատակիցների հաստիքացուցակը և աշխատավարձերի պաշտոնային դրույքաչափերը՝

- համայնքի ղեկավար -	1 միավոր, 160,0 հազ. դրամ
- համայնքի աշխատակազմի քարտուղար -	1 միավոր, 117,0 հազ. դրամ
- համայնքի ղեկավարի տեղակալ	1 միավոր 117,0 հազ.դրամ
- համայնքի ղեկավարի օգնական	1 միավոր 115,0 հազ.դրամ
- առաջատար մասնագետ - հաշվապահ -	1 միավոր, 115,0հազ. դրամ
- առաջին կարգի մասնագետ -	1 միավոր 113,0հազ. դրամ
- երկրորդ կարգի մասնագետ -	1 միավոր 72,752 հազ. դրամ
- հավաքարար -	1 միավոր, 72,752 հազ. դրամ
Ընդամենը -	8միավոր, 882,504 հազ. դրամ

1.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը սահմանվել է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ: Ներկայում համայնքի սեփականություն համարվող գույքն ունի հետևյալ ցանկն ու վիճակը (աղյուսակ 1)՝

- մանկապարտեզ, որի շենքում տեղակայված են նաև համայնքի գյուղապետարանը գրադարանը
- բուժ.պունկտ նախկին չօգտագործվող
- գյուղապետարանի փայտյա շենք չօգտագործվող
- բուժ.պունկտ
- առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն
- ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ՝ խմելու ջրի ջրազծեր որոնք ունեն ընթացիկ վերանորոգման կարիք,
- գազատարի համակարգ
- փողոցների լուսավորության համակարգ
- ներհամայնքային նշանակության փողոցներ և ճանապարհներ, որոնք ունեն բարեկարգման և/կամ ասֆալտապատման կարիք,
- գերեզմանատներ՝ 3 հատ

Աղյուսակ 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Մանկապարտեզ	Գ.Ուռուտ	1989	500քմ	բավարար	նորոգման	
2.	Բուժ.պունկտ	Գ.Ուռուտ	1989	60քմ	Վատ		
3	Գյուղապետարանի շենք փայտյա	Գ.Ուռուտ	1989	60քմ	Վատ		
4	Բուժ.կետ	Գ.Ուռուտ	2004	26,6քմ	բավարար		
5	ԱԱՊԿ	Գ.Ուռուտ	2015	450քմ	նորակառույց		
6.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ	Գ.Ուռուտ	1973-1975	6,5կմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
7	Գազատարի համակարգ	Գ.Ուռուտ	2008	3.0կմ	բավարար		
8	Փողոցների լուրսավորության համակարգ	Գ.Ուռուտ	2014-2015	4.0կմ	բավարար		
9.	Ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ	Գ. Ուռուտ		2.5կմ	բավարար	ասֆալտապատման	
10.	Ներհամայնքային փողոցներ	Գ. Ուռուտ		2.0	Վատ	նորոգման, բարեկարգման	
11	Գերեզմանատուն	Գ. Ուռուտ		3 հատ	բավարար		
12.	Հուշարձան ,Զբոսայգի	Գ.Ուռուտ	1970	500քմ	Վատ	Վերանորոգման ցանկապատման	

:

1.5 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը ունի գլխավոր հատակագիծ :

Համայնքի սեփականություն համարվող, խմելու ջրի ջրատարը մասնակի վերանորոգվել է 2010 թվականին<<Վորլդ –Վիժն>>Հայաստան տարածքային զարգացման ծրագրի աջակցությամբ և համայնքի ուժերով , սակայն ներկայում ջրատարի որոշ հատվածներում կարիք կա ընթացիկ նորոգման: Համայնքի բնակչությունը խմելու ջուրը ստանում է գյուղի հյուսիս արևելյան մասում տեղակայված ջրամբարից թաղամասերում: Խմելու ջրով ապահովված են նաև համայնքի յուրաքանչյուր բնտանիք, դպրոցը, և բուժկետը:

Սակայն, համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի):

2008-2010 թվականներին համայնքում, դպրոցում անցկացվել է գազատար:Բնակչության 80%-ը օգտվում է գազատարից: Գազաֆիկացման ցանցի երկարությունը կազմում է 3.0կմ:

Համայնքում աղբահանությունը կատարվում է անհատական ձևով: Համայնքը չունի աղբատար մեքենա, առանձին հատկացված աղբավայր, որն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի մաքրության, գեղատեսիլ բնության պահպանության վրա:

Համայնքում կա 3 գերեզմանատուն, որոնք ցանկապատված չեն, որի պատճառով անասուններն անարգել մուտք են գործում այդ գերեզմանատների տարածքներ՝ առաջացնելով բնակչության արդարացի դժգոհությունը:

1.6 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում բազմաբնակարան բնակելի շենքերի թիվը մեկն է, իսկ բնակելի առանձնատների քանակը 287, որոնց ընդհանուր մակերեսը կազմում է 89 հա: Առանձնատների մեծ մասը վերանորոգման կարիք ունի, իսկ նորաբաժան ընտանիքների համար անհրաժեշտ են նոր առանձնատներ: Սակայն, բնակչության սոցիալական վատ պայմանների պատճառով առանձնատների վերանորոգման աշխատանքներ կատարվում են միայն խիստ անհրաժեշտության դեպքերում, իսկ նոր առանձնատներ համարյա չեն կառուցվում: Բնակարանով անապահով և կարիքավոր ընտանիքների թիվը 20-ից ավելի է, որը տարեցտարի աճում է:

1.7 ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

- Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 2826 հա, այդ թվում՝
- գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 2395 հա,
 - բնակավայրերի հողեր – 119 հա,
 - բնապահպանական նշանակության հողեր – 6 հա,
 - հատուկ նշանակության հողեր – 100 հա,
 - անտառային և ջրային ֆոնդերի հողեր – 162 հա,
 - արդյունաբերական նշանակության հողեր – 37 հա,
 - էներգետիկայի ենթակառուցվածքների հողեր – 7 հա:

1991թ. հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհմանը մասնակցել են համայնքի 315 տնային տնտեսությունների 355 ընտանիքները: Համայնքի սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը կազմել 2,7 հա, այդ թվում 1,5 հա-ը՝ վարելահող (տնամերձի հետ միասին), 1,2 հա-ը՝ խոտհարք:

Համայնքի սեփականություն համարվող հողերը կազմում են 1143 հա, որից 152 հա վարելահող, խոտհարք 89 հա, արոտավայր 319 հա:

1.8 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում չկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, այդ պատճառով համայնքի բնակչությունը հողագործությունից մեծ եկամուտներ չի կարողանում ստանալ: Որի հետևանքով վարելահողերը մեծամասամբ չի վարվում և օգտագործվում է խոտհարքի նպատակով, դրանով էլ պայմանավորված է անասնապահության զարգացումը:

2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, համայնքի խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը կազմել է 1609, այդ թվում կով՝ 886, իսկ մանր եղջերավոր անասունների քանակը՝ 474, այդ թվում ոչխար՝ 437, այծ՝ 37: Համայնքի գրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսությունն պահում է նաև որոշ քանակության թռչուններ, առավելապես՝ հավեր՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար: Համայնքի մի քանի տնային տնտեսություններ հաջողությամբ զբաղվում են նաև մեղվապահությամբ:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ և մեղվապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու, մեղր: Համայնքի բնակիչներն իրենց տնամերձերում աճեցնում են նաև կարտոֆիլ, բանջարաբուստանային կուլտուրաներ՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար:

1.9 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունն իրականացվում է Ստեփանավանի անտառտնտեսության կողմից:

Համայնքում աղբավայր չունենալը մեծապես վնասում է բնությանը և շրջակա միջավայրին: Համայնքի տնային տնտեսություններն իրենց արտադրած կենցաղային աղբն անթույլատրելիորեն թափում են այնտեղ, որտեղ հարմար են գտնում: Այդ ուղղությամբ կարիք կա լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից: Համայնքն իր ուժերով ի վիճակի չէ լուծելու աղբավայրի հարցը և աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպումը, այդ ուղղությամբ անհրաժեշտ է ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ:

1.10 ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 4,5 կմ Ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ: 2014-2015թթ համայնքի և Վորլդ-Վիժն միջազգային կազմակերպության համատեղ ուժերով կառուցվել է արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգ:

Համայնքից Ստեփանավան ճանապարհի երկարությունը կազմում է մոտ 7 կմ, այն ասֆալտապատ է:

Համայնքի տարածքում տեղակայված են ճանապարհային երթևեկության նշաններ: Համայնքում շահագործվում է 73 մարդատար և 25 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենա: Համայնքում կա նաև մասնավոր 66 տրակտոր, որից 3-ը թրթուրավոր են: Համայնքի տարածքում կա 3 կամուրջ:

1.11 ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում է առևտրի 3 կետ, որոնք հիմնականում զբաղվում են սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Նրանք բոլորն էլ հաշվառված են պետական հարկային մարմնում, ինչպես նաև եռամսյա կտրվածքով վճարում են համապատասխան տեղական տուրք համայնքի բյուջեին՝

գործունեության թույլտվության համար: Առևտրի այդ կետերը 2-ը տեղակայված է քարե շինությունում 1-ը վագոն տնակում:

1.12 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում է 123 աշակերտ: Համայնքում երեխաների ծնունդը պակասել է, որն էլ իր բացասական ազդեցությունն է թողնում դպրոցի աշակերտների թվի վրա: Դպրոցում աշխատում է 24 աշխատող, որոնցից 17-ը մանկավարժ է: Դպրոցի շենքը կապիտալ վերանորոգված է, ունի կենտրոնական ջեռուցում: Ապահովված է ջրով, ունի ջրահեռացման համակարգ: Համայնքում գործում է նախակրթարան, որտեղ հաճախում են 12 երեխա և աշխատում է 1 աշխատող: Նախակրթարանը գործում է 5-ժամյա աշխատակարգով, երեխաներին տրվում է տաք սնունդ:

1.13 ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքի մշակույթի տունն ավերվել է 1988 թվականին տեղի ունեցած Սպիտակի երկրաշարժի ժամանակ: Ներկայումս մշակութային կյանքը համայնքում անբավարար վիճակում է: Մշակույթի տան բացակայությունն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում նաև երիտասարդների հետ տարվող աշխատանքներում: Մի խոսքով, մշակույթի նոր տունն օդ ու ջրի պես անհրաժեշտ է համայնքին:

Համայնքի գրադարանը տեղակայված է մանկապարտեզի շենքում, ունի մոտ 3000 կտոր գրքային ֆոնդ: Գրադարանավարի պարտականությունները, համատեղության կարգով, դրված է համայնքի աշխատակազմի մասնագետներից մեկի վրա:

Մեկ գրադարան էլ գործում է համայնքի միջնակարգ դպրոցում՝ 3129 կտոր գրքային ֆոնդով: Այդ գրադարանի պայմանները բավարար են:

Համայնքում կան նաև 1 եկեղեցի և 1 մատուռ: Եկեղեցու տանիքը ունի անհապաղ վերանորոգման կարիք՝ բնակչության հոգևոր կարիքները հոգալու համար:

1.14 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱ, ՍՊՈՐՏ

Համայնքում գործում է բուժկետ, որտեղ աշխատում է 1 ընտանեկան բժրշկ և 2 բուժքույր: Բուժկետը ապահովված է խմելու ջրի ջրամատակարարմամբ, առաջին բուժօգնության պարագաներով և դեղորայքով:

Մինչև 2016թ-ը շահագործման կիսանձնվի ԱՕԻԳ-ի կողմից կառուցվող ԱԱՊԿ-ի նոր շենքը, որի արդյունքում բնակչության բուժապասարկման մակարդակը ավելի կբարձրանա:

Համայնքի միջնակարգ դպրոցում գործում են մարզադահլիճը և խաղահրապարակը՝ ֆուտբոլի դաշտով, որոնցից, բացի դպրոցի աշակերտներից, օգտվում են նաև համայնքի երիտասարդները: Համայնքում գործում է ֆուտբոլի և կառատեի խմբակ:

1.15 ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ, ԲԱԿԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Համայնքն կա զբոսայգի որտեղ տեղադրված է Հայրենական Մեծ պատերազմի զոհերի հիշատակը հավերժացնող հուշարձան:

Համայնքում չկա խաղահրապարակ, ժամանցի կենտրոններ, հանգստի գոտի:

1.16 ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում կան 701 աշխատունակ մարդիկ, որոնցից մշտական աշխատանքով (այդ թվում՝ գյուղատնտեսական) զբաղված են միայն 618-ը, մնացած 83-ն աշխատանք չունեն, սակայն վերջիններից միայն 15-ն են գրանցված Ստեփանավանի տարածաշրջանային զբաղվածության կենտրոնում որպես գործազուրկներ, քանի որ համայնքի բնակիչները հիմնականում հողերի սեփականատերեր են և, ՀՀ օրենսդրության համաձայն, չեն կարող համարվել գործազուրկ:

Համայնքի մոտ 313 ընտանիքներից 41-ը հաշվառված են ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում, որոնցից սոցիալապես անապահովության նպաստառուներ են գնահատվել 36 ընտանիքները (ընդհանուրի մոտ 11 %-ը): Համայնքում բնակվում են նաև մոտ 33 հաշմանդամ և միակողմանի ծնողազուրկ 6 երեխա:

1.17 ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ

Հատկապես վերջին 2-3 տարիների ընթացքում նկատվել է որոշակի դրական տեղաշարժ համայնքի ՏԻՄ-երի և բնակչության փոխհարաբերություններում, ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար թափանցիկ և հրապարակային, որը զգալիորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Մյուս կողմից, համայնքի բնակիչները սկսել են բավականին ակտիվորեն մասնակցել ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հասարակական հանրօգուտ աշխատանքներին, հանրային հանդիպումներին ու միջոցառումներին: Համայնքի դպրոցում կամ գյուղապետարանում տարեկան 1-2 անգամ կազմակերպվում են հանրային լսումներ և քննարկումներ (մասնավորապես, համայնքի բյուջեի նախագծի, համայնքային ծրագրերի և այլնի շուրջ), տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից անցկացվում են ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ, սեմինարներ, որոնց հաճույքով մասնակցում են ինչպես համայնքի ՏԻՄ-երը (համայնքի ղեկավարը և ավագանու անդամները) և աշխատակազմի մասնագետները, այնպես էլ համայնքի որոշ ակտիվ բնակիչներ:

Համայնքի ավագանու կողմից ընդունվել է տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության կարգը, համայնքը չունի տեղեկատվության տարածման ժամանակակից միջոցներ (թերթ, համացանցային կայք, տեղական հեռուստատեսություն և այլն): Համայնքում մշակույթի տան և համայնքային կենտրոնի բացակայությունը մեծապես խոչընդոտում է հանրային հավաքների ու միջոցառումների կազմակերպմանը, բնակիչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

1.18 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Համայնքում աղետների (բնածին և տեխնածին) ռիսկի կառավարման ոլորտը մինչև վերջերս տարերային բնույթ է կրել, ներկայում այն սաղմնային վիճակում է: 2012 թվականին համայնքում, ավագանու որոշմամբ, ստեղծվել է աղետների դեպքում բնակչության տարահանման հանձնաժողովը, հաստատվել է բնակչության տարահանման գործողությունների պլանը:

Չնայած համայնքի ՏԻՄ-երի շահագրգռվածությանը և պատրաստակամությանը, նրանք առայժմ չունեն այլ համագործակցություն աղետների ռիսկի նվազեցման ոլորտում գործող մարզային համապատասխան մարմինների հետ: Դա է պատճառը, որ համայնքում առայժմ չի իրականացվել տեղական մակարդակում խոցելիության և կարողությունների գնահատման որևէ գործողություն, որի հիման վրա հնարավոր կլիներ պլանավորել ու իրականացնել համայնքին սպառնացող աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակամետ գործողություններ ու միջոցառումներ:

1.19 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող առևտրի 3 մանր կետերի գործունեությամբ, որոնց հետ ՏԻՄ-երը մշտապես պաշտպանում են լավ ու բարյացկամ հարաբերություններ: Սակայն, դրանով հանդերձ, միննույն է, համայնքում բիզնեսի զարգացման վիճակն առանձնապես բարվոք համարել չի կարելի:

Ամփոփելով, համայնքի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները բերված են **հավելված 1**-ում: Այդ ցուցանիշները երկու տեսակի են՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը (միջավայրը) բնութագրող (ոչ ֆինանսական) և ֆինանսական ցուցանիշներ:

Հիմնվելով համայնքում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության, վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա՝ կարելի է արձանագրել համայնքում ներկայում առկա **ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրները**: Դրանք են՝

- համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր,
- համայնքը չունի գյուղապետարանի շենք, համայնքային կենտրոն և մշակույթի տուն,
- համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի),
- համայնքը չունի աղբավայր և աղբատար մեքենա, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ տնտեսական բազա և ֆինանսական հնարավորություններ,
- ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցներն անբարեկարգ վիճակում են, ,
- համայնքը չունի գյուղատնտեսական հողերի ոռոգման համակարգ, որի պատճառով համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերը մեծամասամբ չեն մշակվում, դրանք աստիճանաբար վեր են ածվում խոտհարքների,

- համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ՝ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու հարցում, համայնքի հուշարձանը և զբոսայգին ենթակա է բարեկարգման
- համայնքի աշխատունակ բնակչության մոտ 1/4-ը չունի մշտական աշխատանք, այդ պատճառով հաճախ բնակիչների մի որոշակի մասը մեկնում է արտագնա աշխատանքի այլ երկրներ, մեկնողներից ոչ բոլորն են վերադառնում համայնք,
- համայնքի եկեղեցին ենթակա է վերանորոգման

Համայնքի հիմնախնդիրների ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն, ակնհայտ է, որ քառամյա ժամանակահատվածում անհնար է լուծում տալ համայնքում առկա բոլոր հիմնախնդիրներին: Վերևում թվարկված հիմնախնդիրներից անհրաժեշտ է առանձնացնել նրանք, որոնց լուծումն, իրատեսականության տեսանկյունից, նպատակահարմար է ներառել համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից և համայնքի հետագա զարգացման՝ ՏԻՄ-երի ընտրած ռազմավարությունից և սահմանած հիմնական նպատակներից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԹՂՎ – ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական լավ դիրքը (մոտիկությունը մարզկենտրոն Վանաձորին, տարածաշրջանային կենտրոն Ստեփանավան, հանրապետական նշանակության Վանաձոր-Ստեփանավան ճանապարհին)
- Համայնքի համեմատաբար բարենպաստ կլիման, գեղատեսիլ բնությունը
- Բնակավայրին հարակից անտառամերձ գոտու առկայությունը
- Համայնքում միջնակարգ դպրոցի և նախակրթարանի գործելը
- Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը
- Համայնքում խմելու ջրով ապահովվածությունը
- Համայնքում զագաֆիկացման համակարգի առկայությունը
- Համայնքում փողոցների արտաքին/ գիշերային/ լուսավորության համակարգի առկայությունը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Գյուղապետարանի շենքի և համայնքային կենտրոնի բացակայությունը
- Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակը
- Մշակույթի տան բացակայությունը
- Զբահեռացման ներհամայնքային կենտրոնացված համակարգի բացակայությունը
- Համայնքում աղբահանության ծառայության կազմակերպման փոքր մասշտաբը և ցածր մակարդակը
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի բացակայությունը

- վարելահողերի չմշակելը
- Համայնքում աշխատատեղերի խիստ պակասը, գործազրկության բարձր մակարդակը
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ քանակը
- Համայնքի եկեղեցու վերանորոգման խնդիրը, բնակչության հոգևոր կարիքների բավարարմանը չնպաստելը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Համայնքային նոր կենտրոնի շենքի կառուցում ,որը կնպաստի ՏԻՄ-երի աշխատանքներին ,մշակութային կյանքի ակտիվացմանը, երիտասարդների հետ նպատակային աշխատանքների կազմակերպմանը և իրականացմանը :

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներում ջրահեռացման հեղեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը
- Աղբավայրի բացակայության պատճառով համայնքի տարածքում բնության ու շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը
- Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհետանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը
- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը, մասնավորապես՝ նախակրթարանի և միջնակարգ դպրոցի հետագա լիարժեք գործունեությունը:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՔԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության և վերամշակման տարածաշրջանային կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և զբոսաշրջության համար գրավիչ բնակավայր:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար համայնքի ռազմավարությունն է՝

- համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնազվաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- համայնքում կաթի, մսի հանձնման և վերամշակման արտադրամասի ստեղծում և գործարկում,
- համայնքում մեղվապահության ընդլայնում և էկոլոգիապես մաքուր մեղրի արտադրության աստիճանական զարգացում,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում, համայնքի բնակչության սոցիալ – տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական հանրակրթություն, մշակույթ, առողջապահություն և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բարելավում՝ համայնքային կենտրոնի ստեղծման և մասնակցության ձևերի զարգացման միջոցով,
- ՏԻՄ-երի գործունեության թափանցիկության, հրապարակայնության և հաշվետվողականության աստիճանի հետևողական բարձրացում:

Համայնքի զարգացման 2016-19թթ. քառամյա ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում և բարելավում, մասնակցության կարգի մշակման և ընդունման, մասնակցության մեթոդների և ձևերի աստիճանական զարգացման միջոցով,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության, թռչնապահության, մեղվապահության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,

- ներհամայնքային ճանապարհների , փողոցների վիճակի բարելավումն ջրափետուցման համակարգի կառուցում
- համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավումն աղբահանության ծառայության կազմակերպման ճանապարհով,

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՂ) ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻԶՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2016-19թթ. նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

- համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատի, սերմացուի, գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով,
- համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում և ջեռուցում, որի շահագործմամբ հնարավորություն կստեղծվի նոր տարածք տեղափոխել համայնքի գյուղապետարանը և գրադարանը՝ նոր մակարդակի բարձրացնելով այդ հիմնարկների գործունեությունը, համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը,
- առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակի բարելավում՝ պետական պատվերի շրջանակներում,
- աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

2016-19թթ. ընթացքում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային բարեփոխումների և/կամ միջհամայնքային համագործակցության շրջանակներում՝ նախատեսվում են հետևյալ նպատակային ծրագրերը և միջոցառումները՝

- ընդհանուր աղբավայրի կառուցում և շահագործում,
- աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպում և մատուցում,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում,
- այլ ծրագրեր և ծառայություններ:

2016-19թթ. ընթացքում կշարունակվեն համայնքի և ՀՀ Լոռու մարզում գործունեություն ծավալող՝ միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի սուբյեկտների, այլ

կազմակերպությունների և անհատների համագործակցության շրջանակներում նախատեսվող ներդրումային, դրամաշնորհային, տեխնիկական աջակցության, բարեգործական ծրագրերը և միջոցառումները: Մասնավորապես, նախատեսվում է շարունակել համայնքի սերտ համագործակցությունը <Վորլդ Վիժն - Հայաստան> կազմակերպության Ստեփանավանի տարածքային զարգացման ծրագրի համայնքային զարգացման և այլ ոլորտներում:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Վերլուծելով համայնքի 2014-15թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները (աղյուսակ 2), տեսնում ենք, որ համայնքի 2014թ. բյուջեի փաստացի կատարողական ընդհանուր մուտքերը՝ 16338,1 հազ. դրամ, 2015թ.-ին ավելացել է 10.5%-ով և կազմել 18.057.2 հազ. դրամ: Դա հիմնականում պայմանավորված է եղել այն հանգամանքով, որ 2015թ.-ին համայնքը ՀՀ պետական բյուջեից ստացել է պաշտոնական դրամաշնորհ (դոտացիա)՝ 9,540.7 հազ. դրամ, իսկ 2014թ.-ին այդ նույն ուղղությամբ՝ ընդամենը 7472.3 հազ. դրամ: Դրա հետ մեկտեղ, պետք է նկատել նաև այն, որ համայնքի սեփական փաստացի եկամուտները 2014թ.-ին կազմել են ընդամենը 28,865.8 հազ. դրամ, այնինչ 201թ.-ին՝ ընդամենը 8,516.5 հազ. դրամ, կամ պակասել է 4%-ով, Վերլուծելով համայնքի տարեկան, օրինակ՝ 2014թ., բյուջեի փաստացի մուտքերի ուղղությունների տեսակարար կշիռներն ընդհանուր մուտքերի մեջ, տեսնում ենք, որ սեփական մուտքերի (հարկեր և տուրքեր, այլ եկամուտներ) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է ընդամենը 54.3%, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների (պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ, տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է 45.7%: Սա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի մուտքերի ճնշող մեծամասնությունը ստացվում է սեփական եկամուտներից: Կատարելով համայնքի 2016-19թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումները՝ պետք է հաշվի առնել երկու հանգամանք: Առաջինը, նախորդ տարիներին համայնքի բյուջեում սեփական եկամուտների (հողի հարկ, գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար, համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ, այլ եկամուտներ) հավաքագրման նկատելի աճ է արձանագրվել: Եվ երկրորդ, յուրաքանչյուր տարի որոշակի չափով աճել են նաև պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ծավալները: Հաշվի առնելով այդ երկու հանգամանքները, համայնքի 2016-19թթ. տարեկան բյուջեների ընդհանուր մուտքերը կանխատեսվել են՝ յուրաքանչյուր տարի միջին հաշվով մոտ 500.0 -1000.0 հազ. դրամ ընդհանուր աճով, նախորդ տարվա ընդհանուր մուտքերի նկատմամբ (տե՛ս աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2. Համայնքի 2014-2015թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2016-2019թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	հազար դրամ						
		2014թ. փաստ.	2015թ. նախատ.	2015թ. փաստ.	2016թ. կանխ..	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՍՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	16338,1	22209.1	18057.2	23065.0	24075.0	24685.0	25395.0
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՍՈՒՑՆԵՐ (1+2+3)*	16338,	22209,1	18057,2	23065,0	24075,0	24685,0	25395

		1						
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	6679,7	9958,4	6233,5	10065,0	10175,0	10285,0	10395,0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	5427,5	8769,6	5126,5	8815,0	8865,0	8915,0	8915,0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	8,8	14,0	6,5	15,0	15,0	15,0	15,0
	Հողի հարկ	5418,7	8755,6	5120,0	8800,0	8850,0	8900,0	8900,0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	1212,2	1138,8	1057,0	1200,0	1250,0	1300,0	1400,0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	1212,2	1138,8	1057,0	1200,0	1250,0	1300,0	1400,0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	40,0	50,0	50,0	50,0	60,0	70,0	80,0
	Տեղական տուրքեր	40,0	50,0	50,0	50,0	60,0	70,0	80,0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ							
	Պետական տուրքեր							
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ							
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ							
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ							
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	7472,3	9540,7	9540,7	10200,0	11000,0	11500,0	12000,0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	7472,3	9540,7	9540,7	10200,0	11000,0	11500,0	12000,0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	7472,3	9540,7	9540,7	10200,0	11000,0	11500,0	12000,0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ							
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ*	2186,1	2710,0	2283,0	2800,0	2900,0	2900,0	3000,0
3.1	Տոկոսներ							
3.2	Շահաբաժիններ							
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	2158,1	2670,0	2153,0	2765,0	2865,0	2860,0	2960,0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	2158,1	2670,0	2153,0	2765,0	2865,0	2860,0	2960,0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ							

	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ							
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր							
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում							
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ							
3.5	Վարչական գանձումներ	28,0	30,0	30,0	35,0	35,0	40,0	40,0
	Տեղական վճարներ	28,0	30,0	30,0	35,0	35,0	40,0	40,0
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ							
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ							
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից							
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ							
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից							
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.9	Այլ եկամուտներ*	2006,0	95,8	100,0	100,0	300,0	300,0	500,0
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր							
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	2006,0	95,8	100,0	100,0	300,0	300,0	500,0
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ							
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)							
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր							
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր							
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր							
3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր							
4.	Զարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
	Հողի իրացումից մուտքեր							
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ	400,2	404,2	250,0	1250,0	1500,0	1800,0	2000,0

	ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)								
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)	400,2	404,2	250,0					
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ								
1.1	Արժեթղթեր								
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր								
	-հիմնական գումարի մարում								
1.2	Վարկեր								
	-վարկերի ստացում								
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում								
1.3	Փոխատվություններ								
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում								
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում								
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	400,2	404,2	250,0	1250,0	1500,0	1800,0	2000,0	
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն								
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր								
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր								
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում								
2.2	Փոխատվություններ								
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր								
	-փոխատվությունների տրամադրում								
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	400,2	404,2	250,0	1250,0	1500,0	1800,0	2000,0	
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս								
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս								
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը								
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ								
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ								
1.1	Արժեթղթեր								
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր								
	-հիմնական գումարի մարում								
1.2	Վարկեր								
	-վարկերի ստացում								
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում								
1.3	Փոխատվություններ								
	-փոխատվությունների ստացում								

[illegible]

*) Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր եկամուտների մեջ

Համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատողների (8 միավոր) միայն աշխատավարձի տարեկան գումարը կազմում է 9949,0 հազ. դրամ = 882,5 հազ. դրամ x 13 միս: Եթե հաշվի առնենք համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծախսերն՝ ըստ տնտեսագիտական դասակարգման բոլոր ուղղությունների, ապա կստացվի, որ համայնքի աշխատակազմի պահպանման ընդհանուր ծախսերը կարող են հասնել մոտ 15,000.0 հազ. դրամ գումարի: Սա էլ նշանակում է, որ համայնքի 2016-19թթ. տարեկան բյուջեներից (տե՛ս աղյուսակ 2) հնարավորություն կլինի կատարելու մոտ 1.0 մլն-ից մինչև 5.0 մլն դրամի ծախսեր կապիտալ աշխատանքներ կատարելու համար, եթե, իհարկե, պայմանականորեն ընդունենք, որ տվյալ տարվա վարչական բյուջեում, բացի համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծախսերից, գործառական դասակարգման այլ ուղղություններով ընթացիկ ծախսեր չեն նախատեսվելու և չեն իրականացվելու: Իսկ եթե տվյալ տարվա վարչական բյուջեում նախատեսվեն և իրականացվեն այլ ընթացիկ ծախսեր ևս, ապա, բնականաբար, ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի և ծրագրերի համար նախատեսվող միջոցները կպակասեն համապատասխան չափով:

Այսպիսով, համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարն այդ տարվա վարչական բյուջեում և որքան գումար կմնա կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարությունից և առաջիկա չորս տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 3)՝ ընդգրկելու համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ում:

Աղյուսակ 3. 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ում ընդգրկելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	15000,0 (տարեկան)
2.	Ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ընթացիկ նորոգում	500,0 /տարեկան
3.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	120,0/տարեկան/
4.	Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի և գույքի ձեռքբերում	3000,0
5.	Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում	100000,0)
6.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	1000,0
7.	Հուշարձանի և զբոսայգու նորոգում և բարեկարգում	5000 ,0

Հ/հ	անվանումը	մոտավ. արժեքը (հազ. դրամ)	Հանրու-թյան աջակցությունը	Ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա	Համայնքի կարողությունների հզորացում	Բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում	Ընդամենը (բալ)	առաջնահերթությունը
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	15000,0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	1
2.	Համայնքի նոր կենտրոնի կառուցում	100000,0 (տարեկան)	8	5	6	6	25	5
3.	Ներհամայնքային ճապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	1000,0 (տարեկան)	9	4	5	7	25	6
4.	Հուշարձանի նորոգում և զբոսայգու բարեկարգում	5000,0 (միանվագ)	7	3	4	6	20	7
5.	Ջրամատակարար ան համակարգի ընթացիկ նորոգում	500,0 /միանվագ/	X	X	X	X	X	2
6.	Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի և գույքի ձեռքբերում	3000,0/միանվագ/	X	X	X	X	X	4
7.	Նվիրատվություն շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	120,0/տարեկան/	X	X	X	X	X	3

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով, ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները՝

- հանրության աջակցությունը,
- ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա,
- համայնքի կարողությունների հզորացում,
- բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված չափանիշները՝ ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը որոշել է վերևում առաջարկված համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունները (աղյուսակ 4):

Աղյուսակ 4. Համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշումը

Ստորև ներկայացվում է ՀԶՔԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի վերլուծությունը և մասնագիտական եզրակացությունը աղյուսակ 4-ում թվարկված բոլոր ծրագրերի իրականացման հնարավորությունների և ՀԶՔԾ-ում դրանց ձևակերպման անհրաժեշտության վերաբերյալ՝

- Համայնքի աշխատակազմի ծրագիրը նախկին տարիներին մշտապես իրականացվել է և գալիք չորս տարիներին ևս իրականացվելու է՝ առանց զգալի փոփոխությունների: Դա համարվում է համայնքի ամենաառաջնահերթ ծրագիրը և ձևակերպվելու է համայնքի տարեկան բյուջեներում այդ հիմնարկի պահպանման ծախսերի նախահաշիվներով, այդ պատճառով ՀԶՔԾ-ում, որպես առանձին ծրագիր, ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի և գույքի ձեռքբերման ծրագիրը համայնքի կարիքների համար անհրաժեշտ գույքի միանվագ գնման առաջնահերթ ծրագիր է, որի առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- շրջանակներում, այդ պատճառով ՀԶՔԾ-ում դրա, որպես ֆինանսապես ապահովված դպրոցական հանրակրթության ոլորտային ծրագրի, ներառման և ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Ստորև ներկայացվում են ՀԶՔԾ-ում ներառվող ոլորտային մնացած ծրագրերի առանձին ձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

Ծրագիր 2

Տնտեսական հարաբերություններ. քաղաքաշինություն

(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում

(Ծրագրի անվանումը)

Ուռուտ համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 100,000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Ծառայությունների մատուցում
 ☐ Սպասարկում
 ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☐ Վերանորոգում
 ☐ Վերականգնում
 ☐ Ընդլայնում
 ☐ Փոխարինում
 ☐ **Նորը**
☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը, չունենալով առանձին շենքեր, ժամանակավորապես տեղակայված են համայնքի նախկին մանկապարտեզի շենքում, որի պայմանները չեն համապատասխանում նշված հիմնարկների գործունեության բնույթին և պահանջներին: Համայնքում չկա նաև մշակույթի տուն, որի պատճառով բնակչության մշակութային կյանքը, կարելի է ասել, սառեցված վիճակում է: Համայնքի կենտրոնում անհրաժեշտ է կառուցել համայնքային նոր կենտրոն, որտեղ հնարավոր կլինի տեղափոխել վերոնշյալ հիմնարկները, ինչպես նաև ստեղծել մշակութային տարբեր խմբեր ու խմբակներ, կազմակերպել և անցկացնել հասարակական և մշակութային տարբեր բնույթի հանրային ծառայություններ ու միջոցառումներ:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակը, ակտիվացնել համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը, աշխուժացնել համայնքի հասարակական և մշակութային կյանքը:

Ծրագրի խնդիրները

- Ձեռք բերել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի միջնորդությունը և ՀՀ կառավարության համաձայնությունը՝ ծրագիրը ներառելու ՀՀ 2016թ. պետական բյուջեի նախագծում:
- Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ համայնքային նոր կենտրոնի կառուցման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը:

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2016թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ծրագիրը ներկայացնել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի քննարկմանը և հավանությանը												
2.	Ներկայացնել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի միջնորդությունը ՀՀ տարածքային կառավարման և ՀՀ ֆինանսների նախարարություններ՝ ծրագիրը ՀՀ 2015թ. պետական բյուջեի նախագծում ներառելու համար												

- Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- ## Կապը այլ ծրագրերի հետ

27

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2016	2017	2018	2019	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	100000,0				100000,0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր	5000,0				5000,0
	- Վարչական բյուջե					
	- Ֆունդային բյուջե	5000,0				5000,0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Այլ պետությունների համայնքներից					
	- Միջազգային կազմակերպություններից					
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	95000,0				95000,0
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ	95000,0				95000,0
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2016	2017	2018	2019	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	100000,0				100000,0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ					
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	100000,0				100000,0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	100000,0				100000,0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					

7.	Առողջապահություն			
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն			
9.	Կրթություն			
10.	Սոցիալական պաշտպանություն			
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր			

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2016	2017	2018	2019	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	50000,0	50000,0			100000,0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից					
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից					
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր					
	- Էներգետիկ ծառայություններ					
	- Գումունայ ծառայություններ					
	- Կապի ծառայություններ					
	- Ապահովագրական ծախսեր					
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն					
	- Ներքին գործուղումներ					
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր					
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր					
	- Վարչական ծառայություններ					
	- Համակարգչային ծառայություններ					
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. Ծառայություններ					
	- Տեղեկատվական ծառայություններ					
	- Կառավարչական ծառայություններ					
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ					
	- Ներկայացուցչական ծախսեր					
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ					
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ					
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում					
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում					
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ					
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ					
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր					
	- Տրանսպորտային նյութեր					
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և զիտական նյութեր					
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր					
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր					
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր					
1.3	Տոկոսավճարներ					
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում					
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին					

	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին					
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում					
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ					
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ					
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ					
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ					
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ					
	- Կենսաթոշակներ					
1.7	Այլ ծախսեր					
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին					
	- Այլ ծախսեր					
	- Պահուստային միջոցներ					
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱՌՄԵՐ, այդ թվում՝	50000,0	50000,0			100000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում	50000,0	50000,0			100000,0
	Շենքեր և շինություններ, որից	50000,0	50000,0			100000,0
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում					
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում	50000,0	50000,0			100000.0
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում					
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից					
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ					
	- Վարչական սարքավորումներ					
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ					
	Այլ հիմնական միջոցներ					
1.2	Պաշարներ					
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ					
1.4	Զարտադրված ակտիվներ, այդ թվում					
	- հող					
	- այլ չարտադրված ակտիվներ					

Ծրագիր 3

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն

(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում

(Ծրագրի անվանումը)

Ուռուտ համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 1,000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Օառայությունների մատուցում ☐ Սպասարկում ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☐ Վերանորոգում ☐ Վերականգնում ☐ Ընդլայնում ☐ Փոխարինում ☐ Նորը ☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 4,5 կմ: Համայնքում շահագործվում են 73 մարդատար և 25 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենաներ, որոնք մշտապես երթևեկում են ներհամայնքային անբարեկարգ փողոցներով, ժամանակի ընթացքում շարքից դուրս են գալիս և դառնում շահագործման համար ոչ պիտանի: Անբարեկարգ փողոցները ստեղծում են լրացուցիչ դժվարություններ ու անհարմարություններ նաև հետիոտների համար:

Ծրագրի նպատակները

Ներհամայնքային փողոցները բերել բարեկարգ վիճակի՝ վերացնելով փողոցների ջրափոսերը և դրանք դարձնելով անցանելի ու հարմարավետ հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար տարվա բոլոր եղանակներին:

Ծրագրի խնդիրները

- Ներհամայնքային փողոցների 4,5 կմ-ոց հատվածի հողային, խճապատման և բարեկարգման աշխատանքների իրականացումը նախատեսել 2016-17թթ. ընթացքում:
- Համայնքի 2016-17թթ. բյուջեներում նախատեսել 500.0 - հազարական դրամ գումար՝ վերանորոգելու 2,25կմ երկարությամբ ներհամայնքային փողոցներ:
- Մինչև 2016-17թթ. յուրաքանչյուր տարվա հուլիսի 1-ը նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը և վարձակալել մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ՝ շինարարական աշխատանքներն իրականացնելու համար:
- Մինչև 2016-17թթ. յուրաքանչյուր տարվա նոյեմբերի 1-ը իրականացնել և ավարտել ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքները:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2016-17թթ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
2.	Կնքել պայմանագրեր՝ վարձակալելու մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ												

4.	Տնտեսական հարաբերություններ				
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն				
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն				
7.	Առողջապահություն				
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն				
9.	Կրթություն				
10.	Սոցիալական պաշտպանություն				
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր				
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	500.0	500.0		1000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ				
2.	Պաշտպանություն				
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն				
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	500.0	500.0		1000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն				
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն				
7.	Առողջապահություն				
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն				
9.	Կրթություն				
10.	Սոցիալական պաշտպանություն				
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր				

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2016	2017	2018	2019	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	500.0	500.0			1000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից - Աշխատավարձեր և հավելավճարներ					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից - Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր - Էներգետիկ ծառայություններ - Կոմունալ ծառայություններ - Կապի ծառայություններ - Ապահովագրական ծախսեր - Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն - Ներքին գործուղումներ - Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր - Այլ տրանսպորտային ծախսեր - Վարչական ծառայություններ - Համակարգչային ծառայություններ - Աշխատակազմի մասնագ. ծառայություններ - Տեղեկատվական ծառայություններ - Կառավարչական ծառայություններ - Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ - Ներկայացուցչական ծախսեր - Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ - Մասնագիտական այլ ծառայություններ - Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում					

	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ				
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ				
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր				
	- Տրանսպորտային նյութեր				
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր				
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր				
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր				
1.3	Տոկոսավճարներ				
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում				
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին				
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին				
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում				
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ				
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ				
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ				
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ				
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ				
	- Կենսաթոշակներ				
1.7	Այլ ծախսեր				
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին				
	- Այլ ծախսեր				
	- Պահուստային միջոցներ				
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝	500.0	500.0		1000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում				
	Շենքեր և շինություններ, որից				
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում				
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում				
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում				
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից				
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ				
	- Վարչական սարքավորումներ				
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ				
	Այլ հիմնական միջոցներ				
1.2	Պաշարներ				
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ				
1.4	Զարտադրված ակտիվներ, այդ թվում	500.0	500.0		1000.0
	- հող				
	- այլ չարտադրված ակտիվներ	500.0	500.0		1000.0

**Ծրագիր
ՄՇԱԿՈՒՅԹ**

(Ոլորտի անվանումը)

Հուշարձանի վերանորոգում և զբոսայգու բարեկարգում

(Ծրագրի անվանումը)

Համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 5,000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Օտոայությունների մատուցում ☐ Սպասարկում ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ ☐ **Գույքի ձեռքբերում**
☐ **Վերանորոգում** ☐ Վերականգնում ☐ Բարեկարգում_____

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում 1974թ-ին կառուցվել է Հայրենական Մեծ պատերազմի զոհվածների հիշատակին նվիրված հուշարձան կոթողը իր զբոսայգով , որը տարիների ընթացքում դարձել է անբարեկարգ և կարիք ունի վերանորոգման , բարեկարգման և գույքի ձեռքբերման

Ծրագրի նպատակները

Բարելավել համայնքի բնակչության,երիտասարդների և երեխաների հանգստի պայմանները:

Ծրագրի խնդիրները

1. Վերանորոգել հուշարձան կոթողը:
2. Զբոսայգին բարեկարգել, կանաչապատել և կատարել ծառատունկ :
3. Ձեռք բերել գույք , երեխաների համար կառուսել և սղարաններ:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2018թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Վերանորոգել հուշարձան կոթողը												
2.	Զբոսայգին բարեկարգել,ցանկապատել,ծառատունկ և կանաչապատել												
3.	Ձեռք բերել գույք, կառուսել և սղարաններ												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- համայնքում զգալիորեն կակտիվանա հասարակական կյանքը

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2016	2017	2018	2019	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ			5000.0		5000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր			1000.0		1000
	- Վարչական բյուջե			1000.0		1000.0
	- Ֆոնդային բյուջե					
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ			4000.0		4000.0
	- Այլ պետությունների համայնքներից					
	- Միջազգային կազմակերպություններից			4000.0		4000.0
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ					
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					

	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. Դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2016	2017	2018	2019	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)			5000.0		5000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			1000.0		1000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն			1000,0		1000,0
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			4000.0		4000,0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն			4000,0		4000,0
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2016	2017	2018	2019	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝			5000.0		5000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝			3000.0		3000.0
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից - Աշխատավարձեր և հավելավճարներ					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից - Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր - Էներգետիկ ծառայություններ					

	- Կոմունալ ծառայություններ				
	- Կապի ծառայություններ				
	- Ապահովագրական ծախսեր				
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն				
	- Ներքին գործուղումներ				
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր				
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր				
	- Վարչական ծառայություններ				
	- Համակարգչային ծառայություններ				
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. Ծառայություններ				
	- Տեղեկատվական ծառայություններ				
	- Կառավարչական ծառայություններ				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ				
	- Ներկայացուցչական ծախսեր				
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ				
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ				
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում				
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում				
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ				
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ				
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր				
	- Տրանսպորտային նյութեր				
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և զիտական նյութեր				
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր				
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր				
1.3	Տոկոսավճարներ				
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում				
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին				
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին				
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում				
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ				
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ				
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ				
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ				
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ				
	- Կենսաթոշակներ				
1.7	Այլ ծախսեր				
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին				
	- Այլ ծախսեր				
	- Պահուստային միջոցներ				
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝		2000,0		2000,0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում		2000.0		2000.0
	Շենքեր և շինություններ, որից				
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում				
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում				
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում				
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից				
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ				
	- Վարչական սարքավորումներ				

	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ				
	Այլ հիմնական միջոցներ			2000,0	20,000
1.2	Պաշարներ				
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ				
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում				
	- հող				
	- այլ չարտադրված ակտիվներ				

Հիմք ընդունելով վերևում կատարված վերլուծությունը և ամփոփելով ՀԶԲԾ-ում ներառված համայնքի առաջնահերթ և ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը, դրանց ամփոփագիրը բերված է **աղյուսակ 5**-ում, որտեղ թվարկված են 2016-19թթ. ընթացքում իրականացման ենթակա բոլոր ոլորտային ծրագրերի անվանումները, քանակական ծավալները, արժեքները (ծախսերը), կատարման տարիները և ֆինանսավորման աղբյուրները՝ ըստ ծրագրերի որոշված առաջնահերթությունների: Այստեղ պետք է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ եթե աղյուսակում 5-ում բերված, առաջնահերթ համարվող ընդհանուր և ոլորտային առաջին 4 ծրագրերի ծախսերն ամբողջությամբ ընթացիկ բնույթի են (վարչական բյուջեի ծախսեր), ապա մնացած 3 ծրագրերի ծախսերը կամ ամբողջովին ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով են (կապիտալ բնույթի կամ ֆոնդային բյուջեի ծախսեր), կամ դրանց մի մասն ընթացիկ բնույթի են, իսկ մյուս մասը՝ կապիտալ բնույթի, կախված ոլորտային ծրագրերում աշխատանքների կատարման բնույթից (տե՛ս ձևակերպված ոլորտային ծրագրերի բյուջեների ծախսերի հոդվածները):

Արժանահիշատակ է նաև այն, որ համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ում ներառված և առաջնահերթ համարվող առաջին 3 ծրագրերը գալիք չորս տարիների ընթացքում կրկնվող են, յուրաքանչյուր տարի համարյա նույնությամբ իրականացման ենթակա, այդ պատճառով դրանց ծախսերը հաշվարկվել են տարեկան մոտ 5% գնաճի կանխատեսմամբ և հաշվի առնմամբ, իսկ մնացած 4 ծրագրերը մեկ կամ մի քանի տարիների ընթացքում միանգամյա կարգով իրականացվող ոլորտային ծրագրեր են, այդ պատճառով 1-4 տարիների ընթացքում ենթադրվող գնաճը դիտարկվել և ներառվել է այդ ծրագրերի ծախսերի հաշվարկված բացարձակ գումարների մեջ:

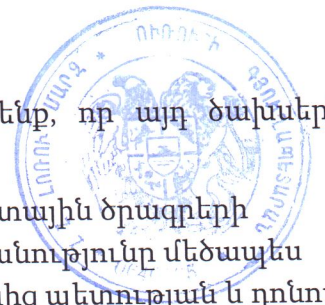
Այսպիսով, աղյուսակ 5-ում կատարված հաշվարկներից երևում է, որ 2016-19թթ. ընթացքում համայնքում ծրագրվում է իրականացնել 175880.0հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ ծրագրեր, որոնց ընդհանուր մուտքերից 95000.0հազ. դրամ միջոցներն ակնկալվում են ՀՀ պետական բյուջեից և/կամ ֆինանսավորման այլ (այդ թվում՝ մասնավոր) աղբյուրներից, 4000.0հազ. դրամ միջոցները՝ դոնոր կազմակերպությունների (այդ թվում՝ <Վորլդ Վիժն - Հայաստանի>) ներդրումներից, և 76880.0հազ. դրամ միջոցները՝ համայնքի 2016-19թթ. տարեկան բյուջեների ընդհանուր մուտքերից:

Համեմատելով և վերլուծելով աղյուսակ 2-ում բերված՝ համայնքի 2016-19թթ. բյուջեների ընդհանուր մուտքերի կանխատեսումների (այդ թվում՝ վարչական և ֆոնդային բյուջեների) և աղյուսակ 5-ում բերված՝ համայնքի 2016-19թթ. բյուջեների հաշվին կատարվող ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ծախսերի (այդ թվում՝ ընթացիկ և ոչ ֆինանսական

ակտիվների գծով) ցուցանիշները (տե՛ս աղյուսակ 6), տեսնում ենք, որ այդ ծախսերն ամբողջությամբ ապահովված են համապատասխան մուտքերով:

Համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ում ներառված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի

ֆինանսական ամբողջական ապահովվածությունը և իրատեսականությունը մեծապես կախված կլինի նաև համայնքի արդյունավետ համագործակցությունից պետության և դոնոր կազմակերպությունների հետ՝ ապահովելու

Աղյուսակ 6. Համայնքի 2016-2019թթ. բյուջեների մուտքերի և դրանց հաշվին կատարվող ընդհանուր ու ոլորտային ծրագրերի ծախսերի ցուցանիշների համեմատությունը և վերլուծությունը

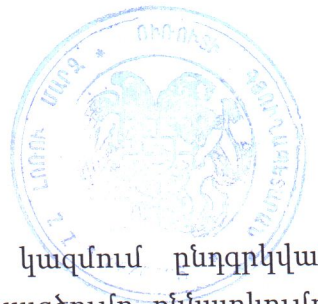
		հազ. դրամ			
Հ/հ	Ցուցանիշի անվանումը	2016	2017	2018	2019
1.	Համայնքի բյուջեի ընդհանուր մուտքերը*, այդ թվում՝	23065.0	24075.0	24685.0	25395.0
1.1	Վարչական բյուջեի ընդհանուր մուտքերը	19465	23275,0	23385,0	24895,0
1.2	Ֆոնդային բյուջեի ընդհանուր մուտքերը, այդ թվում՝	3500,0	500,0	1000,0	-
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը	100.0	300.0	300.0	500.0
2.	Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ծախսերը, այդ թվում՝	22565,0	23725,0	24565,0	25209,5
2.1	Ընթացիկ ծախսեր	17065,0	21225,0	23565,0	24209,5
2.2	Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	5500,0	2500,0	1000,0	1000,0
3.	Համայնքի բյուջեի պահուստային ֆոնդ, այդ թվում՝	500,0	350,0	120,0	185,5
3.1	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդ	500,0	350,0	120,0	185,5
3.2	Ֆոնդային բյուջեի պահուստային ֆոնդ	0.0	0.0	0.0	0.0

*) Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր մուտքերի մեջ

Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ

Քանի որ համայնքը չունի իր տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթեր (գլխավոր հատակագիծ, գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն), իսկ այդ փաստաթղթերի նախագծման (մշակման) պատվիրատուն, համաձայն <Քաղաքաշինության մասին> ՀՀ օրենքի, համայնքն է, քառամյա ժամանակահատվածում նախատեսվում է համագործակցություն ծավալել Հայաստանում գործող նախագծային ինստիտուտների հետ՝ կազմելու համայնքի (բնակավայրի) գլխավոր հատակագծի մշակման աշխատանքների նախահաշիվը: Համայնքի գլխավոր հատակագծի մշակման նախահաշվային արժեքը հաշվարկելուց հետո միջոցներ կձեռնարկվեն՝ հայթայթելու պահանջվող գումարը ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներից (պետություն, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպություններ, մասնավոր ներդրողներ), քանի որ համայնքի բյուջետային միջոցների ներկայիս սուղ վիճակն առայժմ թույլ չի տալիս կատարել նմանատիպ ծախսերը համայնքի բյուջեից:

Համայնքի համար անչափ կարևոր այս հարցի լուծման այլընտրանքային տարբերակ է դիտարկվում մոտ ապագայում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային

բարեփոխումների շրջանակներում խոշորացվող համայնքների կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի նախագծումը, քննարկումը, հաստատումը և կիրառումը՝ խոշորացվող համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին:

Շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ

2016-19թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, անտառային և ջրային տարածքների, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում նախատեսվում է կազմակերպել և իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համագործակցել Ստեփանավանի անտառտնտեսության հետ՝ համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունը, մասնավորապես՝ անտառում ձմեռնամուտի սանիտարական հատումները, սահմանված նորմերին համապատասխան պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար,
- լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ կենցաղային աղբը չթափելու դրա համար չնախատեսված վայրերում, գերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից ու վնասումից,
- տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն՝ լուծելու ընդհանուր աղբավայրի, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպման և մատուցման հարցերը,
- յուրաքանչյուր տարի գարնանը համայնքում կազմակերպել 2-3 շաբաթօրյակներ՝ իրականացնելու բնության և շրջակա միջավայրի մաքրության, ծառատնկման և ծաղկատնկման աշխատանքներ, ներգրավելով նաև երիտասարդներին և դպրոցականներին:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ

Չնայած ՀՀ օրենսդրությամբ ՏԻՄ-երն այս ոլորտում պարտադիր լիազորություններ համարյա թե չունեն, այնուամենայնիվ, համայնքի ՏԻՄ-երը շահագրգռված են համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմամբ և պատրաստակամ են ըստ ամենայնի օժանդակել այս ոլորտում ցանկացած նոր նախաձեռնության, քանի որ այն մեծապես կնպաստի

համայնքում նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, բնակչության եկամուտների ավելացմանը և վճարունակության բարձրացմանը, համայնքի բյուջետային սեփական միջոցների հավաքագրման մակարդակի բարձրացմանը և ծավալի մեծացմանը, և, այս ամենի արդյունքում՝ համայնքի ընդհանուր զարգացմանը:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված՝ 2016-19թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համայնքում խթանել անասնապահական, թռչնապահական և մեղվապահական մթերքների (մասնավորապես՝ կաթի, մսի, ձվի, մեղրի) արտադրության, հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծումը, գործարկումը և զարգացումը,
- համայնքում կազմակերպել և աստիճանական զարգացնել տնային պայմաններում բնական հյուսերի արտադրությունը և իրացումը,
- համայնքում խթանել առևտրի և ծառայությունների փոքր ու միջին նոր կետերի բացումը, բնակչությանը և հյուրերին պատշաճ մակարդակով սպասարկումը՝ պաշտպանելով դրանց սեփականատերերի իրավունքները և շահերը,
- աստիճանաբար նորոգել և բարեկարգել ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները:

Աղետների ռիսկի կառավարման հիմնական մոտեցումներ

Համայնքում աղետների ռիսկի կառավարմանն ուղղված՝ 2016-19թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համայնքի բնակչության իմացության, հմտությունների, գիտելիքների մակարդակի ուսումնասիրում և համայնքում առկա ռեսուրսների բացահայտում, որոնք հնարավոր է ուղղել աղետների ռիսկի նվազեցմանը նպաստող համայնքահեն միջոցառումների պլանավորմանն ու իրականացմանը,
- համայնքի խոցելիության և կարողությունների գնահատում, ներառյալ այդ գործընթացի կազմակերպման և իրականացման խմբի ձևավորումը, նախապատրաստական աշխատանքները, տվյալների հավաքագրումը և հետազոտումը՝ համապատասխան գործիքների և մեթոդների ընտրությամբ, վերլուծական աշխատանքների իրագործումը՝ յուրաքանչյուր փուլում ձեռնարկվող քայլերի և ակնկալվող արդյունքների ամրագրմամբ և ձևակերպմամբ,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման գործողությունների և միջոցառումների պլանի կազմում և իրականացում,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված՝ 2016-19թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները և միջոցառումները՝

- համայնքի սեփականություն համարվող կոմունալ ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, ըստ հնարավորությունների՝ նորոգում և զարգացում,
- համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքի կազմակերպում,
- վերահսկողություն համայնքի բնակչությանը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կոմունալ ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, բնակավայրի բարեկարգում և կանաչապատում, գերեզմանատների գործունեության կազմակերպում և դրանց պահպանում և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման նկատմամբ,
- համայնքի հանգստի վայրերի, խաղահրապարակների, կանաչ տարածքների խնամքի և պահպանության կազմակերպում:

Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցությանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը ոլորտում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության կարգի մշակում, հանրային քննարկում, համայնքի ավագանու կողմից քննարկում և հաստատում, գործողության մեջ դնում,
- համայնքի բնակչության իրազեկվածության բարձրացում՝ ՀՀ տեղական ինքնակառավարման ոլորտի օրենսդրության և համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության վերաբերյալ ,
- համայնքի կարիքների և հիմնախնդիրների պարբերական քննարկում, վերլուծում և գնահատում՝ ֆոկլուս-խումբ քննարկումների, համայնքային հանդիպումների, ժողովների և բնակիչների հետ անմիջական շփումների և երկխոսությունների միջոցով,
- բնակիչների ներգրավում համայնքի բյուջեի և զարգացման ծրագրերի մասնակցային պլանավորման, իրականացման, մշտադիտարկման և գնահատման գործընթացներում,

- համայնքի բնակիչների շահերի պաշտպանություն և համախմբում (մոբիլիզացիա) համայնքի որոշակի խնդիրների լուծման, հանրային ծառայությունների մատուցման շուրջ,
- համայնքի ՏԻՄ-երի (ղեկավար, ավագանի), աշխատակազմի, ակտիվ բնակիչների շարունակական կրթում և վերապատրաստում տեղական ինքնակառավարմանը բնակչության մասնակցության բնագավառում՝ համագործակցելով <Վորլդ Վիժն - Հայաստան> կազմակերպության Ստեփանավանի ՏԶԾ-ի և Ալավերդու <Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն> ՀԿ-ի հետ:

**6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ՇԵՆՔԵՐԻ,
ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՕՏԱՐՄԱՆ ՔԱՌԱՄՅԱ ՕՐԱԳԻՐԸ**

Համայնքի բնակիչները սեփականության իրավունքով տնամերձեր կամ այլ նշանակության հողամասեր ձեռքբերելու ցանկություն և/կամ հնարավորություն առայժմ չունեն, այդ պատճառով 2016-19թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի օտարման քառամյա ծրագիր չի նախատեսվում:

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀԶԲԾ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային հիմքը: ՀԶԲԾ-ում 2016-19թթ. համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, համայնքային ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀԶԲԾ-ի իրականացումը կհանգի հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները) համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա չորս տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես՝ սեփական) փաստացի կատարման մակարդակից, ինչպես նաև դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀԶԲԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես՝ ՀՀ Լոռու մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես՝ ՀՀ Լոռու մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀԶԲԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀԶԲԾ-ում կամ տվյալ տարվա բյուջեում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ մոնիթորինգի կենթարկվի և կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀԶԲԾ-ով սահմանված՝ համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում:

ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀԶԲԾ-ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ՝ համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶԲԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶԲԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶԲԾ-ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և քառամյա ժամկետի ավարտին ՀԶԲԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից կկատարվի դրա տարեկան կամ քառամյա գնահատում՝ ՀԶԲԾ-ում ներառված ծրագրերի, ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով:

ՀԶԲԾ-ի տարեկան կամ քառամյա գնահատման արդյունքների հիման վրա ՀԶԲԾ կառավարման հանձնաժողովը կկազմի ՀԶԲԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը և կներկայացնի համայնքի ղեկավարին: Այդ հաշվետվության նպատակը կլինի՝ վեր հանել համայնքի առանցքային սոցիալ-տնտեսական զարգացումները մեկ կամ չորս տարվա ընթացքում, բացահայտել բացթողումները, թերությունները և շեղումները հաստատված ՀԶԲԾ-ից:

Համայնքի ղեկավարը, մինչև ՀԶԲԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնելը, կկազմակերպի և կանցկացնի դրա աշխատանքային և հանրային բաց քննարկումներ 15-օրյա ժամկետում՝ այդ մասին իրազեկելով համայնքի բնակչությանը, համայնքում գործող պետական, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների կազմակերպություններին, շահագրգիռ այլ անձանց: Համայնքի ղեկավարը ՀԶԲԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը, դրա հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի հանրությունից ստացված և ընդունված դիտողությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ տեղեկանքը և կից այլ փաստաթղթերը, օրենքով սահմանված կարգով, կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը:

Համայնքի ավագանին ՀԶԲԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը կքննարկի օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով և կկայացնի համապատասխան որոշում:

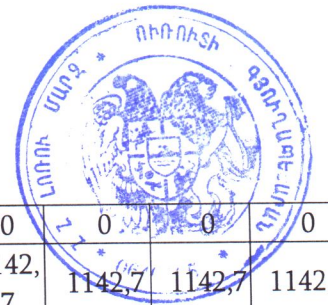
Հիմնվելով ՀԶԲԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶԲԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶԲԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները, օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ²

Հ/հ	Ցուցանիշներ	Չափի միավոր	2014թ. փաստ.	2015թ. փաստ.	2016թ. կանխ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Համայնքի վարչական տարածքը	հա	2826,0	2826,0	2826,0	2826,0	2826,0	2826,0
2.	Բնակչության թիվը, այդ թվում	մարդ	1042	1147	1160	1155	1170	1166
	կանայք	մարդ	557	574	584	578	580	585
	տղամարդիկ	մարդ	485	573	576	577	590	581
3.	Բնակելի առանձնատների թիվը	տուն	287	287	289	289	290	290
	ընդհանուր մակերեսը	հազ.քմ	24,52	24,52	24,70	24,70	24,70	24,78
4.	Տեղափոխվող աղբի քանակը	տոննա	0	0	0	0	0	0
	այդ թվում՝ բնակչությունից	տոննա	0	0	0	0	0	0
5.	Սանիտարական մաքրման և աղբահանության մեքենայական պարկի մեքենա-մեխանիզմների քանակը	միավոր	0	0	0	0	0	0
6.	Սանիտարական մաքրման տարածքը	հա	0	0	0	0	0	0
7.	Ոռոգման ցանցի երկարությունը	կմ	0	0	0	0	0	0
8.	Ոռոգելի հողերի մակերեսը	հա	0	0	0	0	0	0
9.	Խմելու ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի երկարությունը	կմ	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
16.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
17.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	18	18	18	18	18	18
18.	Խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը, այդ թվում՝	գլուխ	1694	1609	1615	1620	1625	1630
	կովերի	գլուխ	944	886	890	895	900	905
19.	Մանր եղջերավոր անասունների քանակը, այդ թվում՝	գլուխ	450	474	479	491	505	517
	ոչխարների	գլուխ	402	437	440	450	460	470
	այծերի	գլուխ	48	37	39	41	45	47
20.	Առևտրի և ծառայությունների օբյեկտների թիվը, այդ թվում՝	հատ	3	3	3	3	3	3
	առևտրի օբյեկտներ	հատ	3	3	5	3	3	3
	բենզինի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0

² Այս աղյուսակում բերված՝ համայնքի ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշների ընտրությունը պայմանավորված է համայնքի փոքր չափերով և առանձնահատկությունները բնորոշող չափանիշներով:

	գազի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0
21.	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի մակերեսը	հա	1142,7	1142,7	1142,7	1142,7	1142,7	1142,7
22.	Վարձակալությամբ տրամադրված հողերի մակերեսը	հա	517,0	511,7	515,0	515,0	515,0	520,0
23.	Վարձակալությամբ տրամադրված հողերի օգտագործման մակարդակը	%	95,6	94,6	95,2	95,2	95,2	96,1
24.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	15	17	22	23	23	25
25.	Նախադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	գրադեցրած հողատարածքը	հազ.քմ	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
	շենքի տարածքը	քմ	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
	երեխաների թիվը	մարդ	15	12	13	15	15	15
	խմբերի թիվը	խումբ	1	1	1	1	1	1
	աշխատողների թիվը	մարդ	1	1	1	1	1	1
26.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	աշակերտների թիվը	մարդ	133	123	125	125	127	130
	աշխատողների թիվը	մարդ	28	28	27	27	28	28
	մանկավարժների թիվը	մարդ	18	18	19	19	18	18
	դասարանների թիվը	դաս.	11	11	12	12	12	12
27.	Մշակութային հիմնարկների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
	երեխաների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0
	խմբերի թիվը	խումբ	0	0	0	0	0	0
28.	Առողջապահական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	այցելուների թիվը	մարդ	850	860	900	910	920	930
	աշխատողների թիվը	մարդ	5	5	5	5	5	5
29.	Սոցիալապես խոցելի ընտանիքների թիվը	ընտ.	68	66	68	67	66	64
30.	Կենսաթոշակառուների թիվը	մարդ	147	145	145	148	150	150
31.	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	31	33	35	35	35	35
32.	Ծնողագուրկ երեխաների թիվը	մարդ	6	6	6	5	5	5
33.	Աշխատունակների թիվը	մարդ	705	701	705	706	710	710
34.	Զբաղվածների թիվը	մարդ	145	144	145	145	155	155
35.	Գործազուրկների թիվը	մարդ	144	144	145	150	155	155
36.	Ընտանեկան նպաստի համակարգում հաշվառված ընտանիքներ թիվը	ընտ.	43	41	45	43	42	40
37.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների թիվը	ընտ.	38	36	38	37	36	34
38.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային եկամուտը	հազ. դրամ	15,7	19,3	15,6	20,0	20,5	21,8
39.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային ծախսը	հազ. դրամ	13,6	13,7	19,4	20,5	21,0	21,6
40.	Սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի ընդհանուր եկամուտների մեջ	%	54,2	57,0	55,8	54,3	53,4	52,7

41.	Կապիտալ ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	27,4	13,9	24,4	10,5	24,6	25,2
42.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	73,6	81,3	78,3	75,0	73,1	71,1
43.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	72,5	80,8	77,8	74,3	72,1	70,7
44.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	83,2	95,6	97,8	98,5	95,4	95,3
45.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	82,3	95,1	97,1	97,8	94,3	94,9
46.	Համայնքի աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	31,2	43,4	44,1	43,4	42,7	42,4